

STRATEGIJA RAZVOJA SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U PULI 2018. – 2020.

UVOD

Knjižnica Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli (u nastavku SJD) najveća je znanstvena knjižnica u Istri, čiji korijeni sežu u 1802. (C. i kr. Mornarička knjižnica), odnosno u 1861. godinu (Biblioteca Provinciale dell'Istria – Pokrajinska knjižnica Istre). Najveća je knjižnica u Istri.

Njezin strateški plan za trogodišnje razdoblje daje uvid u šire strateške okvire ocrtavajući smjer željenog razvoja knjižnične i informacijske službe. Svrha izrade strategije je unaprjeđenje knjižničnog poslovanja i prostornog funkcioniranja Knjižnice u sljedećem trogodišnjem razdoblju. Strategija uzima u obzir postojeće stanje, dosadašnja iskustva i neke razvojne korake usmjerene prvenstveno na usklađivanje načina rada i funkcioniranja Knjižnice s njezinim temeljnim poslanjem informacijskog središta SJD-a.

Nakon više od stoljeća i pol od osnutka pod nazivom Pokrajinska knjižnica Istre (Biblioteca Provinciale dell'Istria) i nakon gotovo sedamdeset godina djelovanja pod nazivom Naučna biblioteka, odnosno Sveučilišna knjižnica, još uvijek ostaju ciljevi zbog kojih je Knjižnica osnovana: pomaganje znanstvenog rada i istraživanja i prikupljanje knjižnične građe i drugih informacijskih resursa o Istri. Knjižnica promiče sve oblike djelatnosti kojima je svrha olakšati pristup znanju.

POSTOJEĆE STANJE

Sveučilišna knjižnica je sastavnica Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Knjižnica ima dvojaku ulogu: sveučilišnu (znanstveno-istraživačku i opće-znanstvenu), kao i širu kulturološku, koja obuhvaća i zadaću čuvanja pisane baštine, osobito one regionalnog i nacionalnog značaja. Osnovna djelatnost joj je određena Zakonom o knjižnicama i pokriva: nabavu, stručnu obradu, čuvanje, zaštitu i davanje na korištenje knjižnične građe.

Organizacijski je Knjižnica strukturirana kroz Središnju knjižnicu i ogranke. Rad u Središnjoj knjižnici se odvija kroz: Odjel obrade knjižnične građe, Posudbeni i informacijski odjel, Odjel nabave knjižnične građe. Ogranci Knjižnice imaju svrhu potpomaganja i unaprjeđenja obrazovnog, stručnog i znanstvenog rada u znanstvenom i umjetničkom području određene sastavnice i djeluju na lokacijama sastavnica Sveučilišta. To su:

- Knjižnica Fakulteta ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“
- Knjižnica Filozofskog fakulteta, Fakulteta za interdisciplinarnu talijansku i kulturološku studiju i Muzičke akademije u Puli
- Knjižnica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti.

Knjižnica ima 24 zaposlenika. Središnja knjižnica raspolaže s 3465 m² na sedam lokacija (1850 m² u glavnoj zgradi). U čitaonicama ima 60 mjesta za rad. Otvorena je za korisnike radnim danom od 8 do 24, subotom od 8 do 13 sati. Knjižnični fond obuhvaća više od 350 000 svezaka knjiga, 8741 naslov periodike, od čega 2017 naslova novina i 6724 naslova časopisa, 40 svezaka i 26 kutija rukopisa znanstvenika iz Istre, 813 magistarskih i doktorskih radova (od 2003. nadalje), 276 DVD-a, 5 384 CD-a i CD-ROM-ova i drugu knjižničnu građu. U knjižnici djeluje i knjigovežnica.

Središnja se knjižnica sastoji od sljedećih fondova i zbirki:

- 1) Zavičajna zbirka Histrica
- 2) Mornarička knjižnica – registrirani spomenik kulture
- 3) Zbirka starih i rijetkih knjiga i rukopisa
- 4) Biblioteca Provinciale, bivša Pokrajinska knjižnica Istre
- 5) Spomen-soba Antonija Smareglie
- 6) Spomen-soba Mije Mirkovića
- 7) Memorijalna zbirka Eduarda Čalića.

Ogranci Knjižnice otvoreni su za korisnike od 8 do 18 h.

Knjižnica Filozofskog fakulteta, Fakulteta za interdisciplinarne, talijanske i kulturološke studije i Muzičke akademije u Puli ima površinu 70 m², 32 čitaonička mjesta, 21 233 sveska knjiga, 282 naslova časopisa, 334 jedinice AV-građe, više od 1600 ocjenskih radova, fotokopirni stroj te dva djelatnička i jedno korisničko računalo.

Knjižnica Fakulteta ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“ koja raspolaže s prostorom od 82 m² i ima 20 čitaoničkih mjesta u fondu ima 14 968 svezaka knjiga, 271 naslov periodike, 4356 završnih i diplomskih radova, 591 jedinicu AV-građe. Od opreme ima fotokopirni uređaj, skener, dva djelatnička i šest korisničkih računala.

Knjižnica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti ima 45 m, osam čitaoničkih mjesta, 7918 svezaka knjiga, 134 naslova periodike, 2520 ocjenskih radova, a od opreme fotokopirni stroj, jedno djelatničko te dva korisnička računala.

Korisnici Knjižnice većinom su studenti i zaposlenici Sveučilišta, dok Središnju knjižnicu, po tradiciji, koriste i građani Pule, cijele Istre i šire. Studenti i djelatnici Sveučilišta imaju besplatan upis te povlaštene cijene usluga.

Od 1989. Knjižnica izrađuje svoju računalnu bibliografsku bazu, umrežena je u knjižnično-informacijski sustav CroList. Putem mrežnih stranica Knjižnice (www.skpu.unipu.hr) korisnici ostvaruju izravan pristup katalozima Knjižnice te pristup online bazama podataka. Informacije o Knjižnici dostupne su i preko Facebook stranice.

Knjižnica izrađuje CIP-zapise za izdavače iz Istarske županije, kao i klasifikacijske oznake bibliografskih jedinica časopisa za vanjske korisnike te pretražuje i izdaje potvrde o citiranosti djelatnika Sveučilišta u relevantnim svjetskim bazama podataka. Pored toga, Knjižnica priređuje različite kulturne programe (izložbe, predavanja, predstavljanja knjiga), redovno se uključuje u nacionalne manifestacije: Noć muzeja, Festival znanosti, Noć knjige, Mjesec hrvatske knjige, kao i Sa(n)jam knjige u Istri kao partner. Sveučilišna knjižnica je prva i vodeća knjižnica u rastućem trendu zelenih knjižnica koje promiču ideju održivog društva.

* Studenti Sveučilišta Jurja Dobrile imaju na raspolaganju Sveučilišnu knjižnicu zajedno s njezinim ograncima (Knjižnica Fakulteta ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“, Knjižnica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti te Knjižnica Filozofskog fakulteta, Fakulteta za interdisciplinarne, talijanske i kulturološke studije i Muzičke akademije u Puli).

MISIJA

Očuvati knjižni fond i druge informacijske resurse za sadašnje i buduće generacije te ih proširiti elektroničkim izvorima kako bi SJD imao preduvjete uspješno provoditi složena znanstvena istraživanja i kvalitetnu edukaciju.

Knjižnica razvija službe i usluge kojima optimalno podupire proces učenja i istraživanja na Sveučilištu i rezultate istraživanja čini što je moguće više vidljivima.

Knjižnica doprinosi obrazovnoj misiji Sveučilišta kojemu pripada te je specijalizirana za disciplinarna područja za koja Sveučilište nudi obrazovanje i na kojima obavlja znanstvenu djelatnost.

Knjižnica vodi brigu o očuvanju pisane kulturne baštine i drugih informacijskih resursa za buduće generacije.

VIZIJA

Knjižnica kao virtualno i fizičko središte slobodnog pristupa informacijskim izvorima, ukupnom ljudskom znanju, znanstvenoj i kulturnoj baštini.

Knjižnica će sve više preuzimati ulogu središta informacijskih kompetencija (usvajanja vještina pristupa i korištenja informacijskih resursa bez obzira na to gdje se oni nalaze) SJD-a koje optimalno podupire proces učenja i istraživanja na Sveučilištu posredstvom korisnički orijentiranog i učinkovitog pristupa njegovim kvalitetnim knjižničnim resursima.

Zadržati vodeću poziciju među knjižnicama u Istri po veličini fonda, vrsti i raznolikosti informacijskih resursa u svrhu podupiranja znanstvenih istraživanja i procesa učenja (nastave).

PRIORITETNI CILJEVI

1. Razvoj temeljnih i inovativnih knjižničnih usluga

Korisnicima Sveučilišne knjižnice treba omogućiti brz pristup građi i izvorima informacija. Organizaciju poslovanja Knjižnice treba učiniti što učinkovitijom, a financiranje s razine sastavnica podignuti na razinu Sveučilišta.

Mjera 1.1. Osigurati slobodan pristup svim korisnicima

Pokazatelji rezultata:

- 1.1. Plan provedbe politike otvorenog pristupa stručnim i znanstvenim informacijama.
- 1.2. Svim korisnicima Knjižnice omogućen pristup i korištenje knjižnične građe, informacija, čitaonica i opreme.

Mjera 1.2. Ubrzati pristup građi i smanjiti vrijeme čekanja

Pokazatelji rezultata:

- 1.2.1. Unaprijeđen slobodan pristup informacijskim izvorima.
- 1.2.2. Dostupnost knjižničnih usluga u skladu s analizama potreba korisnika.

Mjera 1.3. Poboljšati organizaciju Knjižnice

Pokazatelji rezultata:

- 1.3.1. Organizacija Sveučilišne knjižnice u skladu s pravilima struke i dobre prakse.
- 1.3.2. Osigurana dostupnost knjižnične građe na lokaciji gdje se najviše koristi.
- 1.3.3. U zgradi bivše Mornaričke bolnice formirati posebne zbirke koje se koriste u nastavnom postupku.

Mjera 1.4. Financiranje osigurati na razini Sveučilišta kako bi se omogućila jednaka knjižnična usluga svim korisnicima

Pokazatelji rezultata:

- 1.4.1. Financiranje Knjižnice na sveučilišnoj razini prema dugoročnim, srednjoročnim i kratkoročnim financijskim planovima.
- 1.4.2. Osigurano kontinuirano financiranje nabave građe na godišnjoj razini, u skladu s nastavnim i znanstvenim potrebama korisnika te standardima za visokoškolske knjižnice.

2. Ravnomjerne infrastrukturne pretpostavke u obavljanju knjižnične djelatnosti

Mjera 2.1. Sveučilišnoj knjižnici i njezinim ograncima treba osigurati temeljne infrastrukturne pretpostavke za obavljanje knjižnične djelatnosti: prostor, pravni okvir, stručne djelatnike, knjižničnu građu, opremu i informacijsku infrastrukturu

Rješavanje knjižničnih prostornih kapaciteta jedan je od prioriteta ciljeva Strategije Sveučilišta (prioritetni cilj 7 Razvoje strategije Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli 2016. – 2020).

Novi ogranci Sveučilišne knjižnice osnivaju se samo ako su postignuti minimalni propisani uvjeti za obavljanje knjižnične djelatnosti, a postojeći ogranci koji ih ne zadovoljavaju moraju postići usklađenost u što kraćem roku. Za to vrijeme Sveučilišna knjižnica zadovoljava potrebe novih odjela prema pravilima vlastitog knjižničnog poslovanja.

Pokazatelji rezultata:

- 2.1.1. Osigurani minimalni prostorni uvjeti za rad knjižnica u skladu s minimalnim uvjetima za obavljanje knjižnične djelatnosti.
- 2.1.2. Izrađeni i prihvaćeni svi akti vezani uz poslovanje Sveučilišne knjižnice.
- 2.1.3. Zaposlen odgovarajući broj knjižničnih djelatnika u svim knjižnicama.

Mjera 2.2. Osigurati temeljne infrastrukturne pretpostavke za obavljanje knjižnične djelatnosti: tehničku i telekomunikacijsku opremu i primjeren računalni sustav

Pokazatelji rezultata:

- 2.2.1. Osigurani minimalni tehnički uvjeti i telekomunikacijski preduvjeti za njihov ravnomjeran razvoj.

Mjera 2.3. Osigurati računalnu podršku knjižnicama za digitalizaciju, upravljanje digitalnom građom te pružanje ujedinjene usluge digitalne knjižnice za korisnike

Pokazatelji rezultata:

- 2.3.1. Osigurani sustav za upravljanje knjižničnim službama i uslugama u svim knjižnicama s implementiranim operativnim sustavom koji će omogućiti racionalizirano poslovanje i razmjenu podataka.
- 2.3.2. Potpuna dostupnost podataka o knjižničnom fondu i zbirkama Sveučilišta.
- 2.3.3. Kontinuirana digitalizacija građe u knjižnicama i aktivno sudjelovanje u razvoju digitalnog portala starih istarskih novina – Istarske novine online (INO) i portala Hrvatska digitalna knjižnica u svrhu poboljšanja mogućnosti korištenja pisane kulturne i stručno-znanstvene baštine koja je sastavni dio kulturne baštine Istre (strateški prioritet 3.8. Strategije Sveučilišta).
- 2.3.4. Izraditi digitalne sadržaje za repozitorije usklađene s kurikularnim dokumentima.

3. Uključivanje u razvojne i znanstvene aktivnosti Sveučilišta

Mjera 3.1. Koordinirati Ured za izdavaštvo i Sveučilišnu tiskaru

Pokazatelji rezultata:

- 3.1.1. Osnovan Ured za izdavaštvo, Sveučilište sva svoja izdanja priprema i tiska u Sveučilišnoj knjižnici. Potpora e-izdavaštvu i audio izdavaštvu. Svi koraci imaju uporište u Sveučilišnim aktima i odlukama.

Mjera 3.2. Stvoriti pretpostavke za bibliografsku bazu nastavnika (u uskoj suradnji s Informatičkom službom Sveučilišta)

Pokazatelji rezultata:

- 3.2.1. Svi nastavnici imaju obvezu unosa svojih radova u CROSBİ, odakle se znanstvena produkcija Sveučilišta povezuje na mrežne stranice Sveučilišta (ostvarene pretpostavke za uključivanje u nacionalni sustav praćenja znanstvene produkcije – MZOS).

Mjera 3.3. Razvijati Digitalni repozitorij Sveučilišta

Među strateškim prioritetima Strategije Sveučilišta navodi se: „Izraditi digitalne sadržaje za repozitorije usklađene s kurikularnim dokumentima: Unaprjeđivanje korištenja knjižničnih usluga u digitalnom okruženju, poboljšavati mogućnosti korištenja kulturne i stručno-znanstvene baštine: knjižničnu građu sustavno digitalizirati i prezentirati na portalu“ (strateški prioritet 3.8. Strategije Sveučilišta).

Pokazatelji rezultata:

- 3.3.1. Digitalni repozitorij Sveučilišta u otvorenom pristupu obuhvaća sve stupnjeve završnih i istraživačkih radova, ostvarene pretpostavke za unos svih e-nastavnih pomagala, sve digitalne sadržaje SK-a objedinjene u digitalnom repozitoriju Sveučilišta. Ostvarena uska suradnja s Informatičkom službom Sveučilišta.

Mjera 3.4. Nastavnike i studente poduprijeti u radu, istraživanju i učenju putem posredovanja informacijskih kompetencija

Pokazatelji rezultata:

- 3.4.1. Svi studenti Sveučilišta uključeni u predavanja iz informacijske pismenosti, svi informirani o načinu korištenja informacijskih resursa fondova i zbirki Sveučilišne knjižnice.

4. Promicanje civilizacijskih i kulturnih vrijednosti i briga za knjižničnu građu, osobito kulturnu baštinu

Među temeljnim vrijednostima Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli u strategiji SJD-a ističe se i „bogatstvo baštine“.

Mjera 4.1. Kontinuirano promicati kulturnu baštinu te kulturne i civilizacijske vrijednosti

Pokazatelji rezultata:

- 4.1.1 Aktivnosti i programi koji promoviraju i posreduju kulturne i civilizacijske vrijednosti demokratskog društva, znanstvena dostignuća, kulturne raznolikosti i vrijednosti društvene otvorenosti.
- 4.1.2. Manifestacije povezane s poticanjem i razvijanjem kulture čitanja.
- 4.1.3. Aktivnosti koje knjižnicu promoviraju kao mjesto okupljanja članova akademske zajednice kroz obljetničke i glazbene programe, izložbe, predstavljanja knjiga.
- 4.1.4. Razvijene usluge nastale na temelju zbirki stare i vrijedne građe namijenjene obrazovnom, kulturnom i znanstvenom segmentu.

Mjera 4.2. Kontinuirano provoditi zaštitu i restauraciju knjižnične građe

Pokazatelji rezultata:

- 4.2.1. Izrađen sveobuhvatni plan mjera u slučaju opasnosti za Knjižnicu.
- 4.2.2. Stalna preventivna i kurativna zaštita knjižnične građe od utjecaja raznih uzročnika – fizikalnih, kemijskih i mehaničkih vrsta oštećenja – i osiguravanje mikrokline.
- 4.2.3. Uspostavljeni kriteriji za odabir knjižnične građe predviđene za restauraciju.

5. Stalno stručno usavršavanje i cjeloživotno obrazovanje knjižničara

Mjera 5.1. Provoditi cjeloživotnu izobrazbu knjižničnih djelatnika usklađenu sa suvremenim potrebama rada u knjižnici

Pokazatelji rezultata:

- 5.1.1. Svi djelatnici uključeni u nacionalni certificirani program stalnog stručnog usavršavanja, kao i u ostale programe stručnog usavršavanja.
- 5.1.2. Sudjelovanje knjižničara na savjetovanjima, znanstvenim i stručnim skupovima, kao i njihovo organiziranje te podržavanje specifičnih programa vezanih uz rad i razvoj visokoškolskih knjižnica.

Mjera 5.2. Poticati istraživački rad u knjižnicama. Omogućiti i vrednovati stjecanje viših stručnih znanja, posebice znanstvenih zvanja

Pokazatelji rezultata:

- 5.2.1. Knjižničari uključeni u suradničke, znanstvene i razvojne projekte na sveučilišnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.
- 5.2.2. Pokazatelji o uključenosti radova knjižničara u međunarodne baze podataka

Mjera 5.3. Uspostaviti protok informacija i znanja u sustavu

Pokazatelji rezultata:

- 5.3.1. Knjižničari uključeni u programe mobilnosti osoblja, otvoreni za usvajanje novih znanja i stvaranju međunarodnih kontakata.